

SA Eestimaa Looduse Fond
SA Keskkonnaõiguse Keskus

Teie 18.04.2023

Meie 18.05.2023 nr 1-17/23/1658-3

Vastuskiri

Olete oma kirjas teinud ettepanekud õigusnormide ja praktika muutmiseks. Anname ettepanekutele vastused esitatud järjekorras.

Esmalt teete ettepaneku viia läbi õiguslik analüüs või audit Riigimetsa Majandamise Keskuse (edaspidi *RMK*) siseaktide vastuvõtmise korra hindamiseks. Meile teadaolevalt on *RMK* Teile vastanud, et on alustanud *RMK* juhatuse otsuste ja käskkirjade ning nendega kinnitatavate juhendite ja nende kohaselt koostatavate tegevuskavade analüüsimisega, selgitamaks välja, millised neist on käsitletavad haldusevälise mõjuga aktidena.

Teisena teete ettepaneku vaadata üle metsaraiete planeerimise, lubamise ja mõjude hindamise regulatsioon tervikuna, et oleks tagatud otsuste keskkonnamõju hindamine ja neisse kaasamine, mis täna Teie hinnangul ei vasta EL direktiivide ega Aarhusi konventsiooni nõuetele.

Anname teada, et välja on töötatud keskkonnamõju hindamisest (*KMH*) eraldiseisev *Natura* hindamise regulatsioon, mis võimaldab hinnata kavandatava tegevuse mõju *Natura 2000* alale *KMH*-d algamata, juhul kui muud keskkonnamõjud puuduvad. Vastav eelnõu on esitatud Riigikogule menetlemiseks relvaseaduse ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu koosseisus.

Samuti teete ettepaneku *KAH*-alade regulatsiooni terviklikuks ümbervaatamiseks ning selle muutmiseks, tuues ühe põhjuseks viite, et analüüsi järelduste kohaselt rikub metsaseaduse § 43 lg 9 regulatsioon põhiseadusest tulenevat õigusselguse printsiipi, samuti põhiõigust menetlusele ja korraldusele.

Samas analüüsis on ka välja toodud, et Justiitsministeerium oma vastuskirjas SA Eestimaa Looduse Fondi selgitustaotlusele on leidnud, et *RMK* kaasamismenetlus, mis on ette nähtud kõrgendatud avaliku huviga alade juhendis, ei riiva põhiseaduse §-st 14 tulenevat põhiõigust korraldusele ja menetlusele. Seega on metsaseaduse regulatsioon ka täna põhiseadusega vastavuses.

Lisaks viitate mitmele määratlemata õigusmõistele, nagu „asustusüksuse lähedal asuv mets“, „kaasamine“, „kohalik kogukond või elanikud“. Määratlemata õigusmõistete kasutamine õigusnormides ei ole põhiseaduse vastane. Sellesisulist teemat on piisavalt käsitletud ka õiguskirjanduses, sealhulgas kohtulahendites. Riigikohus on leidnud, et määratlemata

õigusmõiste on õigustehniline vahend, mille puhul seadusandja loobub detailsete ettekirjutuste andmisest seadustes enestes, delegeerides normi täpsustamise seaduse rakendajale. Kuna määratlemata õigusmõiste on seadusandja loodud, tuleb seda sisustada seadusandja juhiste ja eesmärkide abil (RKPKo 13.06.2005, 3-4-1-5-05, p 16).

Õiguskantsler on varasemalt leidnud, et ühiskonna suhete mitmekesisus, kompleksus ja keerukus on paratamatus, millest on tingitud ka määratlemata õigusmõistete kasutamine. Kõiki võimalikke elulisi asjaolusid lihtsalt ei ole alati võimalik kasuistlikult õigusnormis loetleda. Määratlemata õigusmõiste kasutamine muudab õigusnormi paindlikumaks ja peaks tagama õiglase lahenduse konkreetset juhul (11.11.2011 nr 6-1/111182/1105611).

Seega oleme nii metsaseaduse ja planeerimisseaduse täiendamise eelnõus kui ka selle seletuskirjas lähtunud alade määramisel eelkõige vajaduse põhimõttest, kaasamisel lisanud täiendava võimaluse kohaliku omavalituse juurde ning kohalik kogukonna mõistet kasutanud nii, nagu planeerimisseadus seda ka käsitleb.

Meie hinnangul nende mõistete määratlemine seaduse tasandil ei pruugi anda soovitud tulemust, kuid oleme nõus, et RMK peab kaasamise juhise muutma konkreetsemaks ning üheselt mõistetavaks neile, kes seda kasutavad.

Viitame oma kirjas ka vajadusele KAH-alade regulatsiooni muutmiseks koostada väljatöötamiskavatsus. Oleme seisukohal, et eelnõuga täpsustatakse täna kehtivat regulatsiooni ja muudatus ei too kaasa sellist olulist õiguslikku muudatust või muud olulist mõju, mis eeldaks VTK väljatöötamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marku Lamp
Asekantsler

Teadmiseks: Keskkonnaamet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Riigikontroll

Maret Parv, 626 0726
maret.parv@envir.ee